

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Elsäkerhetsverket
Box 4
681 21 Kristinehamn

Yttrande över Elsäkerhetsverkets förslag till föreskrifter om elektrisk utrustning och elektriska säkerhetssystem avsedda för användning i explosionsfarlig omgivning

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

I remissen anges det att förslaget avser att implementera Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/34/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda vid användning i explosionsfarliga omgivningar (ATEX-direktivet).

För att genomföra ATEX-direktivet föreslås föreskrifter om elektrisk utrustning och elektriska säkerhetssystem avsedda för användning i explosionsfarlig omgivning.

De föreslagna föreskrifterna innehåller krav på bedömning av överrensstämmelse och utarbetande av teknisk dokumentation samt upprättande av EU-försäkran och anbringande av CE-märkning. I de nya föreskrifterna införs också en uppdelning av marknadsaktörerna i olika kategorier för vilka separata krav ställs. Vidare finns krav på övrig märkning, bruksanvisningar och säkerhetsinformation, bevarande av dokumentation, kontroll av produkter och skadeförebyggande arbete samt spårarbete.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Syftet med förslaget

Förslagsställaren anger att syftet med förslaget är att genomföra ATEX-direktivet. Detta direktiv är utformat i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2009 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 samt beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter. Dessa rättsakter avser att harmonisera bestämmelserna inom produktlagstiftning och bland annat förtydliga fördelningen av skyldigheter mellan ekonomiska aktörer.

Regelrådet finner att redovisningen av syftet med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren redogör i konsekvensutredningen för vilka överväganden EU-kommissionen gjorde vid utarbetandet av direktiven. De alternativ kommissionen övervägde bestod i att inte införa någon ny

reglering samt att genom andra åtgärder än lagstiftning anpassa rättsläget efter beslut nr 768/2008/EG. Kommissionen anges ha bedömt att en anpassning genom direktiv skulle vara den mest lämpliga vägen eftersom en reglering ansågs medföra endast måttliga kostnader för merparten av företagen. Det anges också att en reglering var den enda lösningen som gav upphov till verkliga effekter samt även medföra ökad tydlighet och effektivare marknadskontroll. Förslagsställaren anger också att det saknas alternativ till att genomföra det nya direktivet eftersom det är ett fullharmoniseringsdirektiv.

Det finns inte någon redogörelse över eventuella alternativa lösningar vad gäller utformningen av den svenska regleringen. På grund av att förslaget avser att genomföra ett fullharmoniseringsdirektiv har lagstiftaren ett begränsat handlingsutrymme varför avsaknaden av en sådan redogörelse enligt Regelrådets mening inte utgör en brist.

Regelrådet finner likväl att redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren anger att förslaget är ämnat att genomföra ATEX-direktivet vilket i sin tur är utformat i enlighet med beslut 768/2008/EG. I konsekvensutredningen anges det att de föreslagna föreskrifterna överensstämmer med, och inte går utöver, de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU.

Regelrådet har inte kunnat identifiera några delar av förslaget som står i strid med EU-rätten.

Regelrådet finner att redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen anges det att de nya reglerna ska träda i kraft den 20 april 2016. Det saknas en motivering kring varför detta datum är valt. Det framgår dock av ATEX-direktivet att reglerna däri ska vara genomförda senast vid detta datum. I konsekvensutredningen anges det vidare att informationsinsatser kommer att genomföras. Det hade varit önskvärt med en redogörelse över informationsinsatser som kommer att genomföras.

Regelrådet finner likväl att redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges det att regleringen berör företag som tillverkar, importerar eller distribuerar elektrisk utrustning för explosionsfarlig omgivning, elektriska skyddssystem samt elektriska säkerhets- och regelordningar.

Förslagsställaren uppskattar att cirka 100 tillverkare, 350 importörer och 650 distributörer berörs av regleringen. Regelrådet saknar en redogörelse av företagens storlek.

Regelrådet finner att redovisningen av berörda företag utifrån antal och bransch är godtagbar men att redovisningen av berörda företags storlek är bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

I konsekvensutredningen anges det att för tillverkare så kommer kostnader att uppkomma till följd av upprättandet av teknisk dokumentation. Tidsåtgången för detta bedöms uppgå till 80 timmar eller 40 000

kr. Upprättandet av EU-försäkran anges ta 25 timmar för en tillverkare till en kostnad om 12 500 kr. Dessa kostnader anges vara engångskostnader. Tillverkaren anges också behöva ta cirka 30 timmar anspråk per produkt för att samla ihop nödvändig teknisk dokumentation och annan dokumentation, kostnaden för detta anges uppgå till 15 000 kr och vara av administrativ natur. Det anges vidare att kostnaden för att certifiera en ATEX-produkt hos ett anmält organ varierar från 30 000 kr till 300 000 kr beroende på vilken produkt det rör sig om. Kostnaden för tillverkare anges sammanlagt uppgå till mellan 97 500 kr och 367 500 kr. Tillverkaren ska vidare upprätta en bruksanvisning vilket anges ta i genomsnitt 80 timmar till en administrativ kostnad om 40 000 kr.

För både tillverkare och importörer anges kostnader uppkomma till följd av att dessa aktörer ska bifoga firmanamn eller varumärke samt kontaktuppgifter till produkten. Detta anges ta 90 timmar per år till en kostnad om 45 000 kr. Därtill ska tillverkaren och importören behålla den tekniska dokumentationen och EU-försäkran i tio år vilket bedöms ta 10 timmar per produkt till en kostnad om 5 000 kr. Tillverkaren och importören anges också behöva hantera klagomål samt återkalla produkter till en kostnad om 50 timmar eller 25 000 kr per produkt. Aktörerna anges också behöva informera distributörerna om övervakningen vilket anges ta 40 timmar till en kostnad om 20 000 kr.

För importörer anges kostnader uppkomma till följd av kravet att kontrollera att tillverkaren har utfört bedömning av EU-överensstämmelse. Importören ska också se till att tillverkaren har upprättat korrekt dokumentation och att produkten är försedd med CE-märkning. Tidsåtgången bedöms uppgå till 40 timmar per produkt vilket ger en engångskostnad om 25 000 kr. Tillverkaren ska också se till att den produkt som släpps ut är försedd med korrekt identifieringsmärkning eller motsvarande vilket anges ta 100 timmar per år till en kostnad om 50 000 kr.

För distributörerna anges kostnader uppkomma på grund av att de innan de släpper ut en produkt på marknaden ska tillse att produkten är försedd med CE-märkning, att den åtföljs av EU-försäkran eller intyg om överensstämmelse, övriga dokument, bruksanvisningar och säkerhetsinformation på svenska samt att tillverkaren och importören har uppfyllt vissa krav. Tidsåtgången för detta anges uppgå till 25 timmar per produkt till en kostnad om 12 500 kr. Det anges också att om distributörerna har skäl att tro att en produkt den tillhandahållit inte överensstämmer med Elsäkerhetsverkets föreskrifter ska distributören försäkra sig om att nödvändiga åtgärder vidtas för att få produkten att överensstämma med kraven. Därtill anges det att om distributören bedömer att produkten utgör en risk så ska myndigheterna underrättas. Förslagsställaren anger att den maximala kostnaden för detta inte överstiger 45 000 kr.

Samtliga aktörer ska vidare uppfylla krav på spårbarhet vilket anges ta fyra timmar till en kostnad om 2 000 kr.

Förslagsställaren anger att de delar som skiljer sig åt mellan den nya och den äldre regleringen är att importören och distributören behöver kontrollera att produkter har CE-märkning, åtföljs av rätt dokument och innehåller information om spårbarhet samt kravet på spårbarhet i hela distributionskedjan. Det anges att de nya kraven i övrigt är förtydliganden av krav som redan finns.

Enligt Regelrådet framgår det inte tillräckligt tydligt om de angivna kostnaderna är administrativa kostnader eller andra kostnader. Kostnaderna redovisas inte i separata delar av konsekvensutredningen, och även om vissa av dem anges vara administrativa är det inte helt klart om samtliga andra kostnader inte är administrativa. Exempelvis framstår kravet att registrera klagomål som ett krav som innehåller administrativa element. Vissa av kostnaderna redovisas också per produkt, men det framgår inte hur många produkter företagen har varför den sammanlagda kostnaden för varken enskilda företag eller hela företagsgruppen kan utläsas ur redovisningen. Det framgår inte heller vilka försök som har gjorts för att tydliggöra dessa kostnader. Detta utgör enligt Regelrådet en brist.

Vad gäller förslagsställarens slutsats att kraven till stor del är likadana i den nuvarande som den nya föreskriften bedömer Regelrådet att den tydligare fördelningen av ansvar får så stora effekter för företagen att kraven bör anses vara nya. Förslagsställaren har dock redovisat kostnaderna även av de kostnader de anser är överförda från den nuvarande föreskriften.

Regelrådet finner att redovisningen av förslagets påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet är bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges det att de ekonomiska aktörerna förväntas gynnas av förslaget då konkurrenskraften för de företag som tar allvarligt på sina skyldigheter och inte försöker kringgå systemet kommer att stärkas.

Förslagsställaren slutsats kan enligt Regelrådet mycket väl tänkas stämma, men det kan också vara så att företag som har många produkter eller en lägre omsättning kan tänkas drabbas av större konsekvenser än andra företag.

Regelrådet finner att redovisningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges det att förslaget kommer att leda till att den inre marknaden fungerar bättre.

Regelrådet har inte kunnat identifiera någon övrig påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet finner att redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Förslagsställaren anger att ATEX-direktivet inte innehåller några särskilda bestämmelser för små företag men att de nya bestämmelserna i många avseenden innebär tydliggöranden varför det blir lättare för små företag att förstå och följa kraven. Det saknas i övrigt redogörelse över om särskilda hänsyn till små företag har tagits vid de nationella reglernas utformning. De berörda företagens storlek framgår inte heller av konsekvensutredningen.

Enligt Regelrådet utgör avsaknaden av ovan nämnda information en brist.

Regelrådet finner att redovisningen av om särskilda hänsyn till små företag har tagits vid reglernas utformning bristfällig.

Sammantagen bedömning

Förslagsställaren har på ett godtagbart sätt redovisat bland annat regleringens syfte. Det gäller också delar av förslagets konsekvenser för företagens kostnader framgår. Att kostnaderna redovisas endast per produkt och inte per företag utgör dock en brist. Detsamma gäller redovisningen av företagens storlek. Även i övrigt innehåller konsekvensutredningen brister.

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 16 december 2015.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist ordförande, Lennart Palm, Leif Melin, Eleonor Kristoffersson och Marie-Louise Strömgren.

Ärendet föredrogs av Nils Edvall.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Nils Edvall
Föredragande